Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

Ἂν ἔχῃ ὁ Ἅδης γνωριμιὰ κ' ἡ κάτου γῆς περάσματα,
θὰ σὲ ρωτήσω νὰ μοῦ πῇς πριοὶ ἤρθανε 'ς τὴν ἀπαδὴ
(ἀπαντὴ = προϋπάντησις· ἐκ μοιρολ.) Καρυόπ.

Φιλᾷ 'δελφὸς τὴν ἀδελφὴν καὶ γνωριμιὰ δὲν ἔχουν
Μάκρ.

Γιὰ δέ με πῶς ἐπάδωκα καί γνωριμιὰ δὲν ἔχω
κι ὅλ' ἀποὺ τὴν ἀγάπη σου, μικρή μου, τὸ κατέχω
(ἐπάδωκα = κατάντησα) Κρήτ. Ἡ σημ. καὶ εἰς Ἐρωτόκρ. Α 1355 (ἔκδ. Σ. Ξανθουδ.) «ἔτοιας λογῆς ἐγίνηκε καὶ γνωριμιὰ δὲν ἔχει». **β)** Μετὰ τοῦ ρ. *δίδω* = παρέχω τὸ ἐνδόσημον, τὴν δυνατότητα νὰ ἀναγνωρισθῶ κοιν. καὶ Καλαβρ. (Χωρίο Βουν.) Πόντ. (Ἴμερ. Κερασ. Τραπ. Χαλδ. κ.ἀ.): *Τοῦ ἔδωσα—δὲν τοῦ ἔδωσα γνωριμία. Δὲν τοῦ 'δωσε γνωριμία, πῶς νὰ τὸν γνωρίσῃ* κοιν. *'Εγνωριμίαν 'κὶ δί'* (δὲν δίδει γνωριμίαν, δὲν ὁμιλεῖ ὡς γνωστὸς) Ἴμερ. *'Εδέκεν ἐγρωνιμίαν* (= συνεστήθη) Χαλδ.

γνωριμιάζω ἐνιαχ. *γνωριμᾶζω* Πόντ. (Σάντ.) Μέσ. *γνωριμᾶουμαι* Πόντ. (Σταυρ. Χαλδ.) *ἐγνωριμᾶουμαι* Πόντ. (Χαλδ.) *γνωριμᾶσκομαι* Πόντ. (Οἰν.) *γνωριμᾶσκουμαι* Πόντ. 'Αόρ. *ἐγνωριμᾶγα* Πόντ. *ἐγνωριμᾶα* Πόντ. *ἐγνωριμᾶστα* Μεγίστ.

'Εκ τοῦ οὐσ. *γνωριμιά*.

1) Γνωρίζω, καθιστῶ γνωστόν τινα πρὸς ἄλλον, συνιστῶ ἔνθ' ἀν. **2)** Μέσ., ἀναγνωρίζομαι ἔνθ' ἀν.: *'Εγνωριμᾶαν, ἐγκαλᾶσταν τ' ἕναν τ' ἄλλο κ' ἔκλαψαν* (ἐκ παραμυθ.) Πόντ. **β)** Καθίσταμαι γνωστός, σχετίζομαι πρός τινα Πόντ.

γνωριμίδα ἡ, Κύπρ. *ἀγνωριμίδα* Κύπρ. *ἀγρωνιμίδα* Κύπρ.

Τὸ Βυζαντ. οὐσ. *γνωριμίδα*. Ὁ τύπ. *ἀγρωνιμίδα* καὶ Βυζαντ. Πβ. Μαχαιρ. 1.306 (ἔκδ. R. Dawkins) «καὶ ἀπὸ τοῦτον βάλλομεν εἰς ἀγρωνιμίδαν τῆς αὐλῆς, χωρὶς τὸ ἔχω νὰ εἰπῶ τίντα τόπος καὶ καιρὸς νὰ ἦνε».

1) Γνῶσις ἔνθ' ἀν. **2)** Ἔνδειξις, ἀπόδειξις ἔνθ' ἀν. Πβ. *γνωριμία* **2β**.

γνώριμος ἐπίθ. κοιν. καὶ Πόντ. ('Αργυρόπ. Οἰν.) *ἀγνώριμος* Κύπρ. *ἐγνώριμος* Πόντ. (Τραπ. Χαλδ. κ.ἀ.) *γνώριμο* Τσακων. (Χαβουτσ.) *ἀγνώριμος* Κύπρ. — Δ. Λιπέρτ., Τζιυπρ. Τραούδ., 3,117 *γρώνιμος* Κύπρ. *ἀγρώνιμος* Κύπρ. *ἐγρώνιμος* Πόντ. *χρώνιμος* Κύπρ. *ἀχρώνιμος* Κύπρ. Θηλ. *γνωριμέσσα* Πόντ. ('Αργυρόπ.)

Τὸ ἀρχ. ἐπίθ. *γνώριμος*. Ὁ τύπ. *ἐγνώριμος* καὶ Βυζαντ. Πβ. Χρον. Μορ. Η, στ. 3992 (ἔκδ. J. Schmitt) «ὅλοι εἴμεθεν ἐγνώριμοι καὶ μιᾶς οὐσίας ἀνθρῶποι». Διὰ τὸν σχηματ. τοῦ τύπ. τούτου βλ. Γ. Χατζιδ., ΜΝΕ 1,232.

1) Ὁ γνωστός, οἰκεῖος, ὁ συνδεόμενος μετ' ἄλλου διὰ γνωριμίας λόγ. σύνηθ. καὶ δημῶδ. Πόντ. ('Αργυρόπ. Οἰν. Τραπ. Χαλδ. κ.ἀ.) Τσακων. (Χαβουτσ.): *Γνώριμος τόπος. Αὐτὸς τοῦ εἶναι γνώριμος. Πάντα ἔχει — βρίσκει κάποιον γνώριμο* σύνηθ. *'Ατὸς σὰν γνώριμον πρόσωπον μοιάζει* Οἰν. *Ἤτανε γνώριμος ὁ τσυνηγὸς* Σῦρ. *Ὁ πλαϊνέ τ' εἶ γνώριμο* (ὁ πλαϊνός σου εἶναι γνωστὸς) Χαβουτσ. || Ἄσμ.

Ἂν μ' ἀρνηθῇς, νὰ μὴ δὸ πῇς τὸ πὼς μὲ ἀγαποῦσες,
μόνο πὼς ἤμου γνώριμος, μὲ θάρρος μοῦ μιλοῦσες
Κρήτ.

'Απόψε θέλω νὰ χαρῶ, ποὺ 'ν' ὁ σεβδᾶς δικός μου,
ἔχω κὶ νύφη γνώριμη, γαβρὸς εἶναι δικός μου
Ψαρ. || Ποιήμ.

Οἱ λὰς τσεῖνοι πὸν' νούσιμοι κάθουνται νεπαμένα,
μὲ φίλους τσαὶ μ' ἀγνώριμους πάντα καλὰ περνοῦσιν
(*λὰς* = λαός, *νούσιμοι* = νουνεχεῖς) Δ. Λιπέρτ., Τζιυπρ. τραούδ., 3,117

Ἄκουε ὁ πρωτομάστορας τραγούδι γνώριμό του
Κ. Κρυστάλλ., Ἔργα, 2,26. **2)** Ὁ καταληπτός, ὁ δυνάμενος νὰ γνωσθῇ *Λεξ.* Δημητρ.: *Γνώριμα ἤθη - λόγια.* **3)** Ὁ σαφής, φανερὸς *Λεξ.* Μ. 'Εγκυκλ.

γνωρισιὰ ἡ, Α. 'Εφταλ., Μαζώχτρ., 29.

'Εκ τοῦ ρ. *γνωρίζω*.

Πλήρης γνῶσις, ἐπίγνωσις, συναίσθησις: *Ὅση γνωρισιὰ κι ἀπόφαση ἀπὸ μέσα, ἄλλη τόση γλύκα καὶ τρυφερωσύνη ἀπ' ἔξω.*

γνωρίσιμον τό, Πόντ. (Νικόπ.)

'Εκ τοῦ θέμ. τοῦ ἀορ. τοῦ ρ. *γνωρίζω* καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. *-ίσιμος*.

Γνωριμία **2β**, τὸ ὁπ. βλ.: *'Εδέκεν γνωρίσιμον.*

γνώρισμα τό, λόγ. κοιν. καὶ δημῶδ. *γνώρ'σμα* Στερελλ. (Αἰτώλ. κ.ἀ.) *γνώρισμαν* Πόντ. (Τραπ. Χαλδ. κ.ἀ.) *ἐγνώρισμαν* Πόντ. (Τραπ. Χαλδ.) *γρώνισμα* Κῶς (Καρδάμ.) *γνώριμα* Κρήτ. *γνούρ'σμα* Στερελλ. ('Αράχ.)

1) Τὸ νὰ γνωρίζῃ τις, ἡ ἔννοια τοῦ γνωρίζειν Κρήτ. Πόντ. (Τραπ. κ.ἀ.) Στερελλ. (Αἰτωλ.): Ἄσμ.

Τὰ βάσανα ποὺ μοῦ 'δωκες ἐφθεῖραν τὸ κορμί μου
καὶ γνώριμα δὲν ἔχει βλιὸ 'ς τὸν κόσμο ἡ ζωή μου
Κρήτ. **2)** Σημεῖον ὑλικὸν ἢ ἠθικὸν ἀναγνωρίσεως, ἰδιαίτερον χαρακτηριστικὸν γνώρισμα λόγ. κοιν. καὶ Πόντ. (Τραπ. Χαλδ.) — Ζ. Παπαντ., Ἀγ. Ὄρ., 119: *Εἶναι καὶ ἡ σιωπὴ γνώρισμα τοῦ ἀγιορείτη* Ζ. Παπαντ., ἔνθ' ἀν. **3)** Εἰς τὸν πληθ., ἡ μετὰ τὴν συμφωνίαν περὶ τοῦ συνοικεσίου ἢ τοῦ ἀρραβῶνος τελετή, κατὰ τὴν ὁποίαν γίνεται ἡ ἐπίσημος γνωριμία τῆς νύμφης καὶ ἀνταλλάσσονται, εἰς τὴν οἰκίαν τῶν γονέων της, δῶρα μεταξὺ τῶν προσκεκλημένων καὶ τῆς νύμφης Κέρκ. Πελοπν. (Ἄργ. Συκέα Λακων.) Στερελλ. ('Αράχ.): *Ἔχ'νι τὰ γνουρίσματα σήμερα* 'Αράχ. Συνών. *μπασίματα, μπάσματα, μπουκαρίσματα, τελειώματα, τρέ.* **4)** Εἰς τὸν πληθ., ναυτικὰ σημεῖα ὁρώμενα ἀπὸ θαλάσσης καὶ διευκολύνοντα τὸν πλοῦν κατὰ τὴν ἡμέραν *Λεξ.* Δημητρ. Συνών. *σημάδια, σημαδοῦρες.*

γνωρισμὸς ὁ, Ἄθ. 'Αντίπαξ. 'Ερεικ. Κέρκ. Μαθράκ. Μῆλ. 'Οθων. Παξ. Πελοπν. (Γορτυν. Πυλ.) κ.ἀ. — Ι. Δραγούμ., 'Ελλην. Πολιτισμ., 198 Σταμάτ., 175 — *Λεξ.* Βάιγ. Γαζ. 'Ελευθερουδ. Πρω. Δημητρ. *γνωριμὸς* 'Ερεικ. Κάρπ. (Ἔλυμπ.) Κάσ. Κέρκ. Παξ.

Τὸ 'Ελληνιστ. οὐσ. *γνωρισμός*. Ὁ τύπ. *γνωριμὸς* κατ' ἐπίδρ. τοῦ συνων. *γνωριμία*. Ὁ τύπ. καὶ εἰς Σομ.

1) Ἡ ἀναγνώρισις, ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ἀναγνωρίζειν τι 'Αντιπαξ. 'Ερεικ. Κάρπ. (Ἔλυμπ.) Κέρκ. Μαθράκ. Μῆλ. 'Οθων. Παξ. Πελοπν. (Γορτυν. Πυλ.) — *Λεξ.* Δημητρ.: *'Από τὴν ἀδυνασὰ δὲν ἔχει γνωρισμὸ* Μῆλ. || Ἄσμ.

Παιδί μου, τώρα ἐχόρτιασε καὶ γνωρισμοὺς δὲν ἔχει
(ἐνν. τὸ μνῆμα) Παξ.

Αὐτὸς γίνηκε ἀγνώριστος καὶ γνωριμοὺς δὲν ἔχει αὐτόθ.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ